

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

30

Destekleyici - Açıklayıcı - Özetleyici - Önem Belirten İfadeler

KISA BİLGİ

Destekleyici ve açıklayıcı ifadeler; konuşmalarımızda ve yazılarımızda düşüncelerimizi desteklemek ya da açıklamak amacıyla kullandığımız **örneğin, özellikle, açıklamak gerekirse, çünkü, yani, hatta** gibi ifadelerdir.

Özetleyici ifadeler; konuşmalarımızda ve yazılarımızda anlattıklarımızı özetlerken kullandığımız **özetle, kısacası, kısaca açıklayacak olursak** gibi ifadelerdir.

Önem bildiren ifadeler; cümlelerde önemli olan bir düşünceyi, olayı, kavramı veya durumu belirtmek için kullandığımız **başlıca, en iyisi, en kötüsü, en az, daha iyisi** gibi ifadelerdir.

1. Aşağıda verilen kelimeleri uygun kutucuklarla eşleştirelim.

en iyisi

yani

hatta

en kötüsü

kısacası

özetle

başlıca

özellikle

böylece

özet olarak

doğrusu

örneğin

Destekleyici-Açıklayıcı
İfadeler

Özetleyen-Sonuç Bildiren
İfadeler

Önem Bildiren
İfadeler

2. Aşağıdaki cümleleri altı çizili ifadelerle göre uygun şekilde tamamlayalım.

- Ülkemin tüm şehirleri güzel, ülkemiz adeta
- Düştüğüm için üzuldüm daha kötüsü
- Okulla ilgili bazı işleri sevmiyorum özellikle
- Sen benim dayımın kızısın yani
- Kitap okumayı sevmiyorum açıkçası

3. Aşağıdaki cümleleri tamamlayacak ifadeleri işaretleyelim.

☞ Güvenme varlığa, düşersin darlığa insan elindekilere güvenirse bir gün zor durumlara düşebilir.

özellikle açıkçası aslında başlıca

☞ Derslerini bugün bitirmelisin.

mutlaka muhakkak örneğin hemen

☞ de söylediğim gibi senin buraya gelmeni artık istemiyorum.

özellikle daha önce önce hatta

☞ Giymediğin giysileri gözden geçir, hepsini topla ve ver.

başlıca en iyisi iyisi daha iyisi

☞ Benim size öğreteceklerim bu kadar kursumuz bitmiştir.

kısacası özet olarak özellikle sonuç olarak

4. Aşağıda verilen boşluklara uygun olan ifadeleri yazalım.

hatta

özellikle

başlıca

mesela

daha iyisi

yani

adeta

sonuçta

açıkçası

açıklamak
gerekirse

☞ Onun bize gelmesini istemiyorum annem onunla arkadaşlık etmemi istemiyor.

☞ kış sebzeleri: ıspanak, pırasa, lahanadır.

☞ Demir vitamini açısından ıspanaktan et tüketmektir.

☞ Bütün yemekleri yemek istiyor kıtlıktan çıkmış gibi davranıyor.

☞ Dondurma yazın en çok tüketilen besinlerden biridir. Maraş dondurması.

☞ Onunla epey zamandır görüşmedim arkadaşlığımız bitmişti.

☞ Suratını asıyorsun ne sen bana mı küstün?

☞ Spor yapmaktan zevk alıyorum basketbol oynamaktan.

☞ Saatlerin yazımında iki nokta kullanılmaz saatlerde dakika ve saat arasına nokta konur.

☞ Yumurta pişirebiliyorum makarna bile yapabiliyorum.

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

31

Farklı Düşünmeye Yönlendiren İfadeler

1. Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun sözcüklerle dolduralım.

yalnız

ama

fakat

ne var ki

rağmen

ancak

veya

ya da

- ➔ Yaz mevsimini seviyorum çok sıcak oluyor.
- ➔ Kitabı okumayı bitirecektim misafirler geldi.
- ➔ Seninle gelirim bana dondurma alırsan.
- ➔ Ya kırmızı elbiseni giy beyaz olanı.
- ➔ Bütün yaptığı yaramazlıklara annesi çocuğu çok seviyordu.
- ➔ Kağan Bey yeni bir dükkan açtı, dükkanı süsledi satış yapamadı.
- ➔ Yeni küpeler almıştı kulakları delik değildi.
- ➔ Her gün börek poğaça yiyor.

2. Aşağıda verilen cümlelerin verilen ifadelerden hangisiyle devam ettirilemeyeceğini işaretleyelim.

Anne kuş yavrusunu korumak için kendini siper etti ancak

- yavrusuyla kaçabildi.
- yavrusunu kurtaramadı.
- avcı her ikisini de vurdu.

Ya bu deveyi güdersin ya da

- bu diyardan gidersin.
- ona başka iş bulurum.
- onu başkasına veririm.

Sana söyleyeceğim çok şey vardı ne var ki

- sen yanıma bile gelmedin.
- ben söyleyeceklerimi unuttum.
- sana söyledim.

3. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken ifadeleri işaretleyelim.

☞ Sana söylemiştim sen beni dinlemedin.

yoksa

ama

çünkü

rağmen

☞ Resim yapmayı bilmemesine resim yarışmasında birinci olmuş.

rağmen

ancak

fakat

ama

☞ Bu olaydan sonra onu aradım ulaşamadım.

lakin

ya da

veya

çünkü

☞ Uykusu gelmişti uyumak istemiyordu.

gibi

ancak

rağmen

eğer

☞ Ne zaman gökyüzüne baksa ya güneşi görüyordu ayı.

ve

ya da

kadar

veya

☞ Çocuklar gelince evin kirleneceğini biliyordu yine de örtüleri sermedi.

yoksa

yalnız

ancak

çünkü

4. Aşağıda verilen ifadelerin başına ve sonuna birbirini tamamlayacak şekilde cümleler yazalım.

ama

fakat

ancak

lakin

ne var ki

rağmen

ya da

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

32

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 10

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı düşünmeye yönelten bir ifade kullanılmıştır?

- A) Açıkçası ben bu sınavın bu kadar zor olacağını düşünmüyordum.
- B) Buraya gelmek için bir nedenim kalmadı özetle artık gelmeyeceğim.
- C) Sana doğruyu söyledim ama sen bana inanmadın.
- D) Böylece her şey açığa kavuşmuş oldu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde önem belirten ifadelerden birisi kullanılmıştır?

- A) Bu tişörtlerin mavi olanını veya sarı olanını giymelisin.
- B) Sen gel buraya otur en iyisi ben kalkayım.
- C) Kusura bakma ama çıkmamız gerekiyor.
- D) Seninle konuşmak istiyorum açıkçası sana anlatacaklarım var.

3. I. Bundan böyle sen buralara uğrama.

II. Açıkçası bu işi sen yapmadın biliyorum.

III. Gidiyorum ama geri geleceğim

IV. İyisi mi seninle görüşmeyelim veya daha iyisi sen bir daha bana görünme.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde hem önem belirten hem de farklı düşünmeye yönelten ifade kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4. "Sana kitap okurum sen zamanında yatarsan."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) ancak
- B) rağmen
- C) yalnız
- D) ama

5. "Gitmek istememe gidemiyorum."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ancak
- B) fakat
- C) rağmen
- D) yalnız

6. Aşağıdakilerden hangisi özetleyici ve açıklayıcı ifadelerden biri değildir?

- A) Ama
B) Özellikle
C) Adeta
D) Yani

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı düşünmeye yönelten ifadelerden biri kullanılmıştır?

- A) En az senin kadar ben de pişmanım.
B) Gidiyorum çünkü geç kaldım.
C) Seninde söylediğin gibi çalışmazsam kazanamam.
D) Hızlı konuşması kötü, daha kötüsü ise kimseyi dinlememesi.

8. ★ İnsanlara yardım ettiğinde yani bir şey verdiğinde mutlu olursun.

★ Ağabeyim gibi ben de doktor olmak istiyorum.

★ Sonuçta herkes bir gün ettiğini buluyor.

Yukarıdaki cümlelerde özetleyen-des-tekleyici ifadeler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Bir şey - gibi - herkes
B) yani - gibi - sonuçta
C) yani - gibi - herkes
D) bir şey - gibi - sonuçta

9. "Senin çalışkan olmayı çok isterdim."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A) rağmen
B) adeta
C) gibi
D) yani

10. ★ Okula gitmek istemiyordu gitmesi gerekiyordu.

★ Seninle okula gelirim beni orada yalnız bırakmayacaksın.

★ Okula gitmek istemediğimi bilmesine ne bana ısrar ediyor.

Yukarıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) ne var ki - ancak - ya da
B) ancak - rağmen - ne var ki
C) rağmen - ne var ki - ancak
D) ne var ki - ancak - rağmen

11. "Gözleri iyi görmüyordu ama gözlük kullanmak da istemiyordu."

Yukarıdaki cümlede altı çizili kelime yerine hangisini yazabiliriz?

- A) çünkü
B) ancak
C) rağmen
D) için